

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง การให้บริการการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์

1. เหตุผลและความจำเป็น

เพื่อรองรับบริการการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์ โดยเป็นการเชื่อมโยงระหว่างระบบบาทเน็ตของ ธปท. กับระบบงานของศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นโครงสร้างพื้นฐานรองรับการส่งมอบและชำระราคาหลักทรัพย์ที่อยู่ในการดูแลของศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ ในลักษณะ Real Time Gross Settlement (RTGS) ซึ่งจะลดความเสี่ยงด้าน Settlement Risk พร้อมทั้งเป็นช่องทางในการเพิ่มธุรกรรมการเงินในระบบบาทเน็ตให้มากขึ้น

2. อำนาจตามกฎหมาย

เพื่ออนุวัติตามข้อ 1 (8) แห่งระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริการบาทเน็ต ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้บริการระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์ (RTGS-DvP Linkage) เป็นบริการอีกประเภทหนึ่งของระบบบาทเน็ต

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฯ นี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันที่ประสงค์ขอใช้บริการระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์และได้รับอนุญาตจาก ธปท.

4. เนื้อหา

4.1 ในประกาศนี้

“ธปท.” หมายถึง ธนาคารแห่งประเทศไทย

“ศูนย์รับฝาก” หมายถึง บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (Thailand Securities Depository : TSD) หรือหน่วยงานอื่นใดที่ตลาดหลักทรัพย์จัดตั้งขึ้น หรือได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อประกอบการศูนย์กลางการให้บริการรับฝากและถอนหลักทรัพย์ รวมทั้งบริการที่เกี่ยวข้องประโยชน์ในการหักบัญชี

“ระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์ (RTGS-DvP Linkage)” หมายถึง ระบบการเชื่อมโยงระหว่างระบบบาทเนตของ ธปท. กับระบบงานของศูนย์รับฝากเพื่อการชำระราคาหลักทรัพย์แบบ Real Time Gross Settlement (RTGS)

“สถาบันผู้จ่าย” หมายถึง ผู้ใช้บริการบาทเนตตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการบริการบาทเนต ที่มีหน้าที่จ่ายเงินหรือโอนเงินในนามของตนเองหรือแทนลูกค้าของตนเอง

“สถาบันผู้รับ” หมายถึง ผู้ใช้บริการบาทเนตตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการบริการบาทเนต ที่มีหน้าที่รับเงินหรือรับโอนเงินในนามของตนเองหรือแทนลูกค้าของตนเอง

“บัญชีเงินฝาก” หมายถึง บัญชีเงินฝากกระแสรายวัน

“คำสั่งขอชำระราคา (Payment Request Message)” หมายถึง คำสั่งที่ศูนย์รับฝากส่งเข้าระบบการเชื่อมโยงเพื่อขอชำระราคาหลักทรัพย์ โดยการหักบัญชีเงินฝากที่ ธปท. ของสถาบันผู้จ่าย หลังจากที่ได้รับฝากได้ดำเนินการกันหลักทรัพย์ของผู้ขายหลักทรัพย์ไว้แล้ว

“คำสั่งแจ้งผลการขอชำระราคา (Payment Response Message)” หมายถึง คำสั่งที่ ธปท. แจ้งกลับไปยังศูนย์รับฝากเพื่อให้ทราบว่าผลการขอชำระราคานั้นดำเนินการสำเร็จหรือไม่สำเร็จ

“คำสั่งแจ้งการชำระเงิน (Pre-settlement Advice)” หมายถึง คำสั่งที่ ธปท. แจ้งไปยังสถาบันผู้จ่ายเพื่อให้สถาบันผู้จ่ายทำการอนุมัติหรือปฏิเสธการจ่ายเงินตามคำสั่งขอชำระราคาของศูนย์รับฝาก

“คำสั่งอนุมัติการจ่ายเงิน (Credit Approved Message)” หมายถึง คำสั่งที่สถาบันผู้จ่ายแจ้ง ธปท. เพื่ออนุมัติการโอนเงินผ่านระบบบาทเนตตามจำนวนเงินที่ระบุในคำสั่งขอชำระราคาของศูนย์รับฝาก

“คำสั่งปฏิเสธการจ่ายเงิน (Credit Rejected Message)” หมายถึง คำสั่งที่สถาบันผู้จ่ายแจ้ง ธปท. เพื่อปฏิเสธการจ่ายเงินตามคำสั่งขอชำระราคาของศูนย์รับฝาก

“คำสั่งตอบรับการอนุมัติหรือปฏิเสธการจ่ายเงิน (Credit Response Message)” หมายถึง คำสั่งที่ ธปท. แจ้งกลับไปยังสถาบันผู้จ่าย เพื่อแจ้งผลการได้รับคำสั่งอนุมัติการจ่ายเงินหรือคำสั่งปฏิเสธการจ่ายเงิน

“คำสั่งขอยกเลิกรายการอัตโนมัติ (Automatic Cancellation Message)” หมายถึง คำสั่งที่ศูนย์รับฝากแจ้งขอยกเลิกคำสั่งขอชำระราคาที่ได้ส่งเข้าระบบแล้วแต่สถาบันผู้จ่ายยังมิได้ดำเนินการอนุมัติหรือปฏิเสธการจ่ายเงินภายในเวลาที่กำหนด

“คำสั่งแจ้งผลการยกเลิกรายการ” (Automatic Cancellation Response Message) หมายถึง คำสั่งที่ ธปท. แจ้งกลับไปยังศูนย์รับฝาก เพื่อแจ้งให้ทราบผลการขอยกเลิกรายการว่า สำเร็จหรือไม่สำเร็จ

“คำสั่งแจ้งการยกเลิกรายการ (Payment Rejected Message)” หมายถึง คำสั่งที่ ธปท. แจ้งไปยังสถาบันผู้จ่ายเพื่อให้ทราบว่ารายการที่ศูนย์รับฝากขอชำระราคาได้ถูกยกเลิกโดยศูนย์รับฝากแล้ว

“คำสั่งแจ้งข้อผิดพลาด (Error Notification)” หมายถึง คำสั่งที่ ธปท. แจ้งไปยังศูนย์รับฝากหรือสถาบันผู้จ่ายกรณีที่ศูนย์รับฝากหรือสถาบันผู้จ่ายส่งคำสั่งที่ไม่ถูกต้องเข้าระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์ ซึ่งมีผลทำให้ระบบไม่สามารถดำเนินการกับคำสั่งนั้นต่อไป รวมถึงไม่สามารถเก็บข้อมูลลงในฐานข้อมูลเพื่อการตรวจสอบได้

สิ่งที่ต้องดำเนินการ

4.2 ในการขอใช้บริการระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์ ศูนย์รับฝากต้องทำและจัดส่งหนังสือตามรายการดังนี้

- (1) หนังสือแสดงความตกลงใช้บริการระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์กับ ธปท.
- (2) หนังสือมอบอำนาจการใช้บริการระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์
- (3) หนังสือมอบอำนาจให้ ศูนย์รับฝาก ดำเนินการกับบัญชีเงินฝากที่ ธปท. ภายใต้ระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์
- (4) หนังสือแจ้งการรับมอบอำนาจให้ดำเนินการกับบัญชีเงินฝากที่ ธปท. ภายใต้ระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์

ขั้นตอนการให้บริการ

4.3 ให้ศูนย์รับฝากส่งคำสั่งขอชำระราคา (Payment Request Message) ผ่านระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์ ตามวิธีการและรูปแบบที่ ธปท. กำหนดไว้ในคู่มือการใช้งาน

กรณีที่ศูนย์รับฝากส่งคำสั่งขอชำระราคาถูกต้องตามวิธีการและรูปแบบที่ ธปท. กำหนด ธปท. จะดำเนินการนำคำสั่งนั้นไปประมวลผลทันทีหรือดำเนินการส่งคำสั่งแจ้งการชำระเงินต่อไปยังสถาบันผู้จ่ายเพื่อทำการอนุมัติ/ปฏิเสธการจ่ายเงิน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ระบุในคำสั่ง

กรณีที่ศูนย์รับฝากส่งคำสั่งขอชำระราคาไม่ถูกต้องตามวิธีการและรูปแบบที่ ธปท. กำหนดหรือด้วยเหตุอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามคำสั่งได้ ธปท. จะส่งคำสั่งแจ้งผลการขอชำระราคาให้ศูนย์รับฝากทราบ

คำสั่งขอชำระราคาจะสมบูรณ์เมื่อ ธปท. ได้หักเงินจากบัญชีเงินฝากของสถาบันผู้จ่ายและนำเงินเข้าบัญชีเงินฝากของสถาบันผู้รับตามจำนวนเงินที่ระบุไว้ในคำสั่งขอชำระราคาแล้ว และ ธปท. ได้ส่งคำสั่งแจ้งผลการขอชำระราคาให้ศูนย์รับฝากทราบ

เมื่อคำสั่งขอชำระราคาสมบูรณ์แล้ว สถาบันผู้จ่ายจะได้รับเอกสารการเดบิตบัญชี และสถาบันผู้รับจะได้รับเอกสารการเครดิตบัญชี ตามวิธีในข้อ 37 แห่งระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริการบาทเน็ต

สถาบันผู้จ่ายและสถาบันผู้รับสามารถสอบถามสถานะของคำสั่งขอชำระราคา ที่ศูนย์รับฝากส่งเข้าระบบได้โดยผ่านบริการบาทเน็ตตามวิธีการที่ ธปท. กำหนดไว้ในคู่มือการใช้งาน

4.4 คำสั่งขอชำระราคาจะไม่สมบูรณ์เมื่อมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(1) ธปท. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในคำสั่งขอชำระราคาที่ได้รับจากศูนย์รับฝากในเบื้องต้นแล้ว ไม่ตรงตามหลักเกณฑ์ วิธีการและรูปแบบที่ ธปท. กำหนดไว้ในคู่มือการใช้งาน ระบบบาทเน็ตจะปฏิเสธการนำคำสั่งขอชำระราคาดังกล่าวไปดำเนินการ โดยศูนย์รับฝากจะได้รับคำสั่งแจ้งข้อผิดพลาด หรือคำสั่งแจ้งผลการขอชำระราคาเพื่อยืนยันว่าการดำเนินการไม่สำเร็จอย่างใดอย่างหนึ่ง หากศูนย์รับฝากต้องการให้การขอชำระราคานั้นสมบูรณ์ จะต้องส่งคำสั่งขอชำระราคาให้กับ ธปท. ใหม่

(2) สถาบันผู้จ่ายได้ปฏิเสธการจ่ายเงิน

(3) ศูนย์รับฝากยกเลิกคำสั่งขอชำระราคาตามข้อ 4.6

(4) คำสั่งขอชำระราคาที่ถูกระงับไว้ในระบบบาทเน็ตและไม่สามารถดำเนินการได้เมื่อระบบบาทเน็ตปิดในตอนสิ้นวัน

4.5 ให้สถาบันผู้จ่ายส่งคำสั่งอนุมัติการจ่ายเงินหรือคำสั่งปฏิเสธการจ่ายเงินผ่านระบบบาทเน็ต ภายในระยะเวลาที่ได้ตกลงกันระหว่างศูนย์รับฝากกับสถาบันผู้จ่าย

คำสั่งอนุมัติการจ่ายเงินหรือคำสั่งปฏิเสธการจ่ายเงินนั้น จะสมบูรณ์ต่อเมื่อ

- (1) สถาบันผู้จ่ายส่งคำสั่งอนุมัติการจ่ายเงินหรือคำสั่งปฏิเสธการจ่ายเงินผ่านระบบบาทเน็ตสำเร็จ และ
- (2) ธปท. ได้ส่งคำสั่งตอบรับการอนุมัติหรือปฏิเสธการจ่ายเงินให้สถาบันผู้จ่ายทราบ

4.6 ในกรณีที่สถาบันผู้จ่ายไม่ส่งคำสั่งอนุมัติการจ่ายเงินหรือคำสั่งปฏิเสธการจ่ายเงินตามข้อ 4.5 ภายในระยะเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ ให้ศูนย์รับฝากส่งคำสั่งยกเลิกรายการอัตโนมัติเพื่อยกเลิกการขอชำระราคา ทั้งนี้ คำสั่งยกเลิกรายการอัตโนมัติให้เป็นไปตามรูปแบบที่ ธปท. กำหนด

คำสั่งยกเลิกรายการอัตโนมัติของศูนย์รับฝาก จะสมบูรณ์ต่อเมื่อคำสั่งขอชำระราคาที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้าสู่ขั้นตอนกระบวนการตัดบัญชีในระบบบาทเน็ต และศูนย์รับฝากจะได้รับคำสั่งแจ้งผลการยกเลิกสำเร็จ และสถาบันผู้จ่ายจะได้รับคำสั่งแจ้งการยกเลิกรายการ

ในกรณีที่คำสั่งขอชำระราคาดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการของระบบบาทเน็ตแล้ว ให้ถือว่าคำสั่งยกเลิกรายการอัตโนมัติของศูนย์รับฝากไม่สมบูรณ์ และให้สถาบันผู้จ่ายเป็นผู้ส่งคำสั่งยกเลิกตามวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบบาทเน็ต ทั้งนี้ ธปท. จะส่งคำสั่งยืนยันการยกเลิกคำสั่งที่ไม่สำเร็จแจ้งกลับไปยังศูนย์รับฝาก

4.7 เมื่อสถาบันผู้จ่ายอนุมัติการจ่ายเงิน ธปท. จะดำเนินการตามคำสั่งขอชำระราคาผ่านระบบบาทเน็ตตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ธปท. กำหนดไว้ในคู่มือการใช้งาน

ในกรณีที่สถาบันผู้จ่ายปฏิเสธการจ่ายเงิน ธปท. จะไม่ดำเนินการกับคำสั่งขอชำระราคานั้น และ ธปท. จะส่งคำสั่งแจ้งผลการขอชำระราคา ให้ศูนย์รับฝากทราบตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ธปท. กำหนดไว้ในคู่มือการใช้งาน

4.8 ณ สิ้นวันทำการในแต่ละวัน ธปท. จะส่งหนังสือยืนยันรายการชำระราคาหลักทรัพย์ผ่านระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์ ให้ศูนย์รับฝากตรวจสอบความถูกต้องของยอดรวมรายการและมูลค่า หากมีข้อแตกต่าง ให้ศูนย์รับฝากทักท้วงโดยส่งหนังสือยืนยันดังกล่าวกลับมาให้ ธปท. ภายในเวลา 10.00 น. ของวันทำการถัดไป

4.9 ในกรณีที่ศูนย์รับฝากไม่สามารถดำเนินการกับคำสั่งขอชำระราคาผ่านระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์ได้ ให้ศูนย์รับฝากมีหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- (1) แจ้งสถาบันผู้จ่ายให้ทำรายการ โอนเงินเพื่อทำการชำระราคาแทน

(2) ชำระราคาโดยวิธีอื่นตามที่ได้ตกลงกันระหว่างศูนย์รับฝาก สถาบันผู้จ่าย/สถาบันผู้รับ และลูกค้า

ค่าธรรมเนียม

4.10 ศูนย์รับฝากและสถาบันผู้จ่าย/ผู้รับ โอนเงินต้องชำระค่าธรรมเนียมการให้บริการนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ธปท. กำหนด

การระงับไปแห่งการใช้บริการ

4.11 การใช้บริการระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์ย่อมระงับไปเมื่อมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(1) ศูนย์รับฝาก มีคำขอระงับการใช้บริการระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์ให้ ธปท. ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน และ ธปท. เห็นควรระงับการใช้บริการตามคำขอนั้น

(2) ธปท. ระงับการใช้บริการระบบการเชื่อมโยงเพื่อชำระราคาหลักทรัพย์ โดยแจ้งให้ศูนย์รับฝากทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน

มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2549
ประกาศ ณ วันที่ 12 เมษายน 2549

ผู้ลงนาม

(ม.ร.ว. ปรีดิยาธร เทวกุล)
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย